

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3865 ΦΕΚ Α'120/21.7.2010

Με τις τελευταίες αλλαγές από το Νόμο 4387/2016

«Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού Συστήματος του Δημοσίου και συναφείς διατάξεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Εγγυήσεις - Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Το Δημόσιο εγγυάται τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος της χώρας με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπούς σύνταξης για κάθε δικαιούχο.
2. Βασική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που δεν αναλογεί σε ασφαλιστικές εισφορές και χορηγείται μετά την 1.1.2015 με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος αυτός.
3. Αναλογική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που αναλογεί στις ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν για το χρόνο ασφάλισης, που διανύεται από 1.1.2011 και εφεξής, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και οι στρατιωτικοί, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.2015 στο Δημόσιο ή σε φορείς κύριας ασφάλισης.

Άρθρο 2

Ασφαλιστικό καθεστώς προσλαμβανόμενων στο Δημόσιο από 1.1.2011

1.α. Οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμίδας, καθώς και οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 1.1.2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Σε περίπτωση που για τα ανωτέρω πρόσωπα προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτών. Ειδικά για όσους από τους ανωτέρω έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.1993 και εφεξής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992, όπως ισχύει. Σε περίπτωση που για τα ανωτέρω πρόσωπα προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτού. Ειδικά για όσους από τους ανωτέρω έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.1993 και μετά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992.

β. Τα ανωτέρω πρόσωπα ασφαλιζονται για ασθένεια, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ βοήθημα στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονται όσοι από αυτούς έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά στο Δημόσιο ή σε φορείς κύριας ασφάλισης.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς που κατατάσσονται από 1.1.2011 και μετά, εξαιρουμένων των στρατευσίμων παθόντων οπλιτών στην υπηρεσία και ένεκα ταύτης.

3. Οι διατάξεις:

α) του Ν.1897/1990 (ΦΕΚ 120 Α'),

β) της παρ. 15 του άρθρου 9, της παρ. 7 του άρθρου 18, της παρ. 4 του άρθρου 20, της παρ. 17 του άρθρου 34, καθώς και της παρ. 7 του άρθρου 46 του Π.Δ. 169/2007 και

γ) με βάση τις οποίες υπολογίζεται η σύνταξη όσων καθίστανται ανάπηροι εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, κατά το μέρος που αφορούν τον υπολογισμό της σύνταξης των προσώπων που υπάγονται σε αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την υπαγωγή των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

4. Οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, καθώς και οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που υπηρετούν ή θα προσληφθούν μέχρι 31.12.2010 μπορούν να επιλέξουν προαιρετικά την υπαγωγή τους στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 3

Βασική σύνταξη

1. Από 1.1.2015 και εφεξής καθιερώνεται, για τους υπαγόμενους στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, βασική σύνταξη. Το ύψος της βασικής σύνταξης για το έτος 2010 καθορίζεται στο ποσό των τριακοσίων εξήντα ευρώ (360,00 €) μηνιαίως για 12 μήνες και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7 του νόμου αυτού.

2. Την ανωτέρω βασική σύνταξη δικαιούνται:

α. Τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015, καθώς και όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τις

31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά.

β. Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται αναλόγως όταν η σύνταξη καταβάλλεται μειωμένη, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α΄) και της παρ. 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α΄), καθώς και όταν μεταβιβάζεται η σύνταξη λόγω θανάτου.

γ. Η μείωση της βασικής σύνταξης προκειμένου για τα πρόσωπα που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 και της παρ. 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.

δ. Η βασική σύνταξη των προσώπων του τέταρτου εδαφίου της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 και του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.Δ. 169/2007 και όσων από τα παραπάνω πρόσωπα υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 2084/1992, καθώς και των προσώπων στα οποία καταβάλλεται σύνταξη λόγω αναπηρίας, δεν μειώνεται ανεξαρτήτου ορίου ηλικίας.

ε. Όταν χορηγείται σύνταξη λόγω θανάτου, το ποσό της βασικής σύνταξης προσδιορίζεται για τον επιζώντα σύζυγο και κάθε συνδικαιούχο πρόσωπο, με βάση το ποσοστό της σύνταξης που δικαιούται καθένας από αυτούς, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Π.Δ. 169/2007 και του Ν. 2084/1992.

Προκειμένου για τέκνα, η βασική σύνταξη καταβάλλεται για όσο χρόνο δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, μετά δε τη διακοπή της συνταξιοδότησής τους, το ποσοστό της βασικής σύνταξης που δικαιούνταν προσαυξάνει ανάλογα το μερίδιο σύνταξης των λοιπών συνδικαιούχων προσώπων.

Εάν κάποιος από τα πρόσωπα της περίπτωσης αυτής λαμβάνει σύνταξη και από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες από μία κύριες συντάξεις λόγω θανάτου, από το Δημόσιο ή οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα, δικαιούται βασική σύνταξη για την εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη ή για τη μεγαλύτερη από τις συντάξεις λόγω θανάτου.

στ. Προκειμένου για συνταξιούχους εξ ιδίου δικαιώματος με περισσότερες της μιας συντάξεις χορηγείται μία βασική σύνταξη. Στους συνταξιούχους ή δικαιούχους μιας πλήρους και μιας μειωμένης σε ποσό κύριας σύνταξης, καταβάλλεται η βασική σύνταξη κατά πλήρες ποσό από τον φορέα που χορηγεί την πλήρη σύνταξη.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4337/2015 με ισχύ την 17/10/2015

3. Την ανωτέρω βασική σύνταξη δικαιούνται όσοι δεν έχουν συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης στο Δημόσιο, εφόσον πληρούν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια:

α) έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους,

β) το ατομικό και το οικογενειακό τους εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν το ποσό των πέντε χιλιάδων σαράντα ευρώ (5.040 €) και δέκα χιλιάδων ογδόντα ευρώ (10.080 €) αντίστοιχα.

Τα ανωτέρω ποσά ανακαθορίζονται κατά το ποσοστό αναπροσαρμογής της βασικής σύνταξης,

γ) διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 15ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους. Η μόνιμη διαμονή αποδεικνύεται με τη διαδικασία που προβλέπεται για τη χορήγηση άδειας διαμονής στους πολίτες τρίτων χωρών.

Το ύψος της βασικής σύνταξης είναι πλήρες για όσους πληρούν αθροιστικά τα ανωτέρω κριτήρια και έχουν συμπληρώσει στη χώρα τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) πλήρη έτη μόνιμης διαμονής και μειώνεται κατά 1/35 για καθένα έτος που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής. Η βασική σύνταξη στην κατηγορία αυτή των δικαιούχων δεν μεταβιβάζεται. Αρμόδιος φορέας καταβολής της βασικής σύνταξης είναι ο φορέας που καταβάλλει το αναλογικό ποσό της σύνταξης.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4336/2015 με ισχύ την 14/8/2015

4. η εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων περί προστασίας των πολιτών των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και των σχετικών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα.

Άρθρο 4

Αναλογικό ποσό σύνταξης

1. Το αναλογικό ποσό σύνταξης υπολογίζεται για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης, με βάση ποσοστά επί των συντάξιμων αποδοχών, τα οποία καθορίζονται ως εξής:

ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΠΟ	ΕΩΣ
	ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΒΙΟ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ
1	15 0,80%
16	18 0,86%
19	21 0,92%
22	24 0,99%
25	27 1,06%
28	30 1,14%
31	33 1,22%
34	36 1,31%
37	39 1,40%
40	50 1,50%

Το τελικό ποσό σύνταξης καθορίζεται για όλα τα έτη με βάση το συντελεστή που αντιστοιχεί στο τελευταίο πλήρες έτος ασφάλισης.

2. Ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές, για τον υπολογισμό της αναλογικής σύνταξης λαμβάνεται υπόψη το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων

ασφαλιστέων αποδοχών που έλαβε ο υπάλληλος καθ' όλη τη διάρκεια του εργασιακού του βίου, πλην των αποδοχών του μήνα αποχώρησης από την Υπηρεσία του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού και επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές, χωρίς τον υπολογισμό των τρίμηνων αποδοχών, των δώρων εορτών και επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας που έχει πραγματοποιήσει ο υπάλληλος εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

Για τον προσδιορισμό των παραπάνω ασφαλιστέων αποδοχών, οι αποδοχές του υπαλλήλου, για κάθε ημερολογιακό έτος, πλην των ασφαλιστέων αποδοχών του έτους ή τμήματος έτους κατά το οποίο αποχωρεί από την Υπηρεσία ο υπάλληλος ή ο στρατιωτικός, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά ποσοστό που καθορίζεται με τυπικό νόμο και με βάση τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και συντελεστή ωρίμανσης. Για το ποσοστό της αύξησης διατυπώνουν αιτιολογημένη γνώμη εκτός από την Ο.Κ.Ε. και η Ελληνική Στατιστική Αρχή και η Εθνική Αναλογιστική Αρχή. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2232/1994 (ΦΕΚ 140 Α') εφαρμόζεται και για την έκφραση γνώμης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4336/2015 με ισχύ την 14/8/2015

3. Όσοι έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο μέχρι και τις 31.12.2010 και θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015 και μετά, καθώς και όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι και τις 31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά, δικαιούνται:

α) αναλογικό τμήμα σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους στο Δημόσιο έως 31.12.2010, το οποίο υπολογίζεται με βάση τις οικείες διατάξεις του Π.Δ. 169/2007, του Ν. 2084/1992, καθώς και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, όπως αυτές ισχύουν κατά το χρόνο συνταξιοδότησής τους,

β) αναλογικό τμήμα σύνταξης με βάση το χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2011 έως την ημερομηνία συνταξιοδότησής τους.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4342/2015 με ισχύ την 9/11/2015

4.α. Το ποσό για το αναλογικό τμήμα της σύνταξης των προσώπων της προηγούμενης παραγράφου, για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης, υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, αφού πρώτα συνυπολογιστούν τα έτη ασφάλισης που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος στο Δημόσιο έως 31.12.2010, οι δε συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του αναλογικού τμήματος της σύνταξης από 1.1.2011 και εφεξής, είναι αυτές που προσδιορίζονται από το έτος αυτό και μετά.

β. Ειδικά για τον υπολογισμό του αναλογικού τμήματος της σύνταξης από 1.1.2011 και μετά, των προσώπων του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 και όσων από τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2084/1992, που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015 και μετά ή έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι και τις 31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά, δικαιούνται:

γ. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4002/ 2011 (Α' 180) έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις συντάξεις που υπολογίζονται με βάση τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων και αυτής.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.3 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4342/2015 με ισχύ την 9/11/2015

5. Ειδικά για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης πριν την 1.1.2015 το τμήμα της μηνιαίας σύνταξης που αντιστοιχεί σε κάθε έτος ασφάλισης από 1.1.2013 και εφεξής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Π.Δ. 169/2007, του Ν. 2084/1992, καθώς και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, κατά περίπτωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου μόνου του Ν. 3847/2010 (ΦΕΚ 67 Α').

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4336/2015 με ισχύ την 14/8/2015

6. Οι δικαιούχοι και το ποσό σύνταξης λόγω θανάτου ορίζονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, καθώς και τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 3 και αυτού του άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για τους στρατεύσιμους οπλίτες αναπήρους ειρηνικής περιόδου των οποίων η σύνταξη εξακολουθεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου.

α) του Ν. 1897/1990,

β) της παρ. 15 του άρθρου 9 και της παρ. 17 του άρθρου 34 του Π.Δ. 169/2007, καθώς και των προσώπων που καθίστανται ανάπηροι εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, τα οποία έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο ή καταταγεί μέχρι 31.12.2010, εξακολουθούν να ισχύουν οι οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

8. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις:

α) του ν. 1897/1990,

β) της παρ. 15 του άρθρου 9 και της παρ. 17 του άρθρου 34 του π.δ. 169/2007, καθώς και των προσώπων που καθίστανται ανάπηροι εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, τα οποία έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο ή καταταγεί μέχρι 31.12.2010, εξακολουθούν να ισχύουν οι οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

9. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Π.Δ. 169/2007, του Ν. 2084/1992, καθώς και κάθε

άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, κατά περίπτωση, όπως ισχύουν, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α΄) περί διαδοχικής ασφάλισης, έχουν εφαρμογή και για όσους υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου.

Άρθρο 5 **Πιστοποίηση αναπηρίας**

1. Μετά τη δημιουργία του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), από 1.1.2011 και την κατάργηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 6 του Ν. 3863/2010 (Α΄ 115), όλων των άλλων Επιτροπών Πιστοποίησης Αναπηρίας, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου που προβλέπουν δικαιοδοσία των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), καθώς και της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

2. Το ποσοστό αναπηρίας, που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών, προκαθορίζεται για το Δημόσιο και τους ασφαλιστικούς φορείς με εκατοστιαία αναλογία στον Ενιαίο Κανονισμό Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α΄).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 6

Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης - Εξίσωση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών υπαλλήλων του Δημοσίου

1.α. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α΄), καταργείται από 1.1.2011 και οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της ίδιας περίπτωσης αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«Κατ΄ εξαίρεση για τους υπαλλήλους που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά αρκεί η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010 η οποία αυξάνεται κατά ένα (1) έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1.1.2012 και μετά, κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψής τους.»

β. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.Δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α΄) καταργείται από 1.1.2011 και οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της ίδιας περίπτωσης αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«Κατ΄ εξαίρεση για τους στρατιωτικούς γενικά, που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά αρκεί η συμπλήρωση εικοσαετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας

μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010, η οποία αυξάνεται κατά ένα (1) έτος για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία εντός του έτους 2011 και για όσους συμπληρώνουν την εικοσαετία από 1.1.2012 και μετά, κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το χρόνο κατάταξής τους.»

2.α. Οι διατάξεις της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«α. Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997 το πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος της ηλικίας τους συμπληρωμένο.»

β. Οι διατάξεις του πρώτου και δευτέρου εδαφίου της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007, αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«β) Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1ης Ιανουαρίου 1998 και μετά, καθώς και για όσους προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992:

βα) Το πεντηκοστό δεύτερο (52ο) έτος της ηλικίας τους συμπληρωμένο για όσους έχουν ανήλικα παιδιά, το οποίο αυξάνεται στο πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος από 1ης Ιανουαρίου 2012 και στο εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος από 1ης Ιανουαρίου 2013 και μετά.

Οι διατάξεις της υποπερίπτωσης αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά.

ββ) Το πεντηκοστό (50ό) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο για όσους έχουν ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος παιδί ή σύζυγο, κατά ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

βγ) Το εξηκοστό πρώτο (61ο) έτος της ηλικίας τους συμπληρωμένο, για τους λοιπούς υπαλλήλους, το οποίο αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 2012 και μετά κατά δύο (2) έτη, για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας τους.

γ. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ο υπάλληλος θα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το χρόνο που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης.»

3. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«β. Η σύνταξη όσων θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1ης Ιανουαρίου 2011 και μετά, μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού έκτου (56ου) έτους της ηλικίας τους, το οποίο αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 2012 και μετά κατά δύο (2) έτη, για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ού) έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη μειώνεται κατά 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα, που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της και μέχρι τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.»

4. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται, από 1.1.2011, ως εξής:

«γ. Για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1983 και συμπληρώνουν τριάντα έξι (36) έτη πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας το έτος 2011, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού ογδού (58ου) έτους της ηλικίας τους. Ο ανωτέρω χρόνος υπηρεσίας για όσους συμπληρώνουν αυτόν από το έτος 2012 και μετά, αυξάνεται κατά ένα (1) έτος για κάθε επόμενο ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης αυτής αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα (1) έτος ετησίως και μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ού) έτους της ηλικίας.

Τα έτη υπηρεσίας, καθώς και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται από τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1983 και συμπληρώνουν τριάντα επτά (37) έτη πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας από 1.1.2012 και μετά.»

5. Οι διατάξεις της περίπτωσης ε' της παρ. 2 και της περίπτωσης στ' της παρ. 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 καταργούνται από 1.1.2011.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

6. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης ζζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται από 1.1.2011, ως εξής:

«Η κατά το προηγούμενο εδάφιο επταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, αυξάνεται κατά ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος από την 1η Ιανουαρίου 1998 μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) πλήρων ετών, ο δε υπάλληλος θα ακολουθεί το αυξημένο όριο, που ισχύει κατά το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος.»

7.α. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίστανται από 1.1.2013 ως εξής:

«Προκειμένου για όσους έχουν ανάκατα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά αρκεί η συμπλήρωση του πεντηκοστού (50ού) έτους της ηλικίας τους εφόσον έχουν εικοσιπενταετή (25ετή) πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.»

β. Από 1.1.2013 καταργούνται:

- το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992,

- η παρ. 7 του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992, που προστέθηκε με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'),

- το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2084/1992,

- το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 2084/1992,
- το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 2084/1992, τα οποία προστέθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002.

γ. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), αντικαθίσταται από 1.1.2011, ως εξής:

«Η σύνταξη όμως αυτή αρχίζει να καταβάλλεται μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας.»

8. Από 1.1.2011 το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 3660/2008 (ΦΕΚ 78 Α'), διαμορφώνεται στο πεντηκοστό τέταρτο (54ο) έτος, αυξανόμενο από 1ης Ιανουαρίου 2012 και μετά κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του πεντηκοστού ογδού (58ου) έτους της ηλικίας τους.

9. Από 1.1.2013 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του άρθρου αυτού για τους τακτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, έχουν εφαρμογή για τους δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και για το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ειδικά για τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των στρατιωτικών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 του παρόντος νόμου. Από την ανωτέρω ημερομηνία καταργούνται οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 56 του Π.Δ. 169/2007.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

10. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, η ενηλικίωση των τέκνων θεωρείται ότι γίνεται την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το δέκατο ογδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους.

11. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 9 του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα πρόσωπα που αναφέρονται σε αυτές θα έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παραγράφου 10. Για τα πρόσωπα αυτά εξακολουθούν να ισχύουν όσα προβλέπονται από τις αντικαθιστώμενες ή καταργούμενες διατάξεις, κατά περίπτωση, τόσο για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης όσο και για τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, καθώς και για τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής δεν έχουν εφαρμογή για όσους θεμελιώνουν, κατά παρέκκλιση, συνταξιοδοτικό δικαίωμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992, με εξαίρεση όσους έχουν αποχωρήσει μέχρι την 31.12.2010.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

12. Στο τέλος του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007 προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. α. Αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος για κάθε παιδί, ο οποίος ανέρχεται σε ένα (1) έτος για το πρώτο παιδί και σε δύο (2) έτη για κάθε επόμενο παιδί και μέχρι το τρίτο.

β. Ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπόψη για τη θεμελίωση, καθώς και για την προσαύξηση της σύνταξης, με την προϋπόθεση ο υπάλληλος να έχει συμπληρώσει δεκαπενταετή (15ετή) πραγματική δημόσια υπηρεσία.

γ. Ο ανωτέρω πλασματικός χρόνος αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 2084/1992.

δ. Αν ο υπάλληλος έχει χρόνο ασφάλισης και σε άλλο φορέα κύριας σύνταξης, ο ανωτέρω πλασματικός χρόνος αναγνωρίζεται σε έναν μόνο φορέα κατ' επιλογή.

ε. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσους υπαλλήλους έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά.»

Άρθρο 7

Αναπροσαρμογή συντάξεων και ανακαθορισμός ορίων ηλικίας

1. Από 1.1.2016 οι καταβαλλόμενες συντάξεις συμπεριλαμβανομένων των χορηγιών και των βοηθημάτων του Δημοσίου, αναπροσαρμόζονται μόνο με διάταξη ειδικού νόμου, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου υπερισχύει κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου ή κανονιστικής πράξης με την οποία προβλέπεται η αναπροσαρμογή ή αύξηση σύνταξης, χορηγίας ή βοηθήματος, που καταβάλλεται από το Δημόσιο, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4024/2011 με ισχύ την 27/10/2011

2. Από την 1.1.2011 και ανά διετία η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

3. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 6 του νόμου αυτού και σε καταστατικές ή γενικές διατάξεις νόμων, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των εξήντα πέντε (65) ετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020. Από 1.1.2024 τα ανωτέρω όρια ανακαθορίζονται ανά τριετία.

Ο ανακαθορισμός των ορίων ηλικίας γίνεται με ειδικό νόμο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος, που ψηφίζεται κατά το τελευταίο έτος κάθε περιόδου με βάση τους σχετικούς δείκτες που προσδιορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και την Eurostat και αφορούν στην επόμενη περίοδο.

Άρθρο 8

Όροι συνταξιοδότησης επιζώντος συζύγου

1. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α΄) σχετικά με το κριτήριο της διάρκειας του έγγαμου βίου, προκειμένου να δικαιωθεί σύνταξη ο επιζών σύζυγος, έχουν εφαρμογή και για τους υπαγόμενους στις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου. Κατά τα λοιπά για τη συνταξιοδότηση των επιζώντων συζύγων εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 167/2007, 168/2007, 169/2007 και του Ν. 2084/1992.

2.α. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α΄, β΄ και δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 62 του Ν. 2676/1999 (Α΄ 1), όπως ισχύουν, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους επιζώντες συζύγους με εξαίρεση όσους έχουν αναπηρία κατά ποσοστό 67% και άνω, που λαμβάνουν κατά μεταβίβαση ή εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη από το Δημόσιο. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα λαμβάνουν πολεμική σύνταξη, γενικά, ή σύνταξη με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (Α΄ 120) και 1977/1991 (Α΄ 185), καθώς και για όσα από αυτά υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998. Η σύνταξη που καταβάλλεται μειωμένη κατά 75% σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 4 του Ν. 3620/2007 δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

β. Εάν στην κατά τα ανωτέρω μειωμένη σύνταξη του επιζώντος συζύγου συμμετέχουν ανάπηρα ή ανήλικα τέκνα ή τέκνα που σπουδάζουν υπό τις προϋποθέσεις της περίπτωσης δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 169/2007, ο επιζών σύζυγος μπορεί να ζητήσει την αναστολή καταβολής του μεριδίου του, οπότε αυτό επιμερίζεται στα τέκνα σε ίσα μέρη.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2, καθώς και αυτές της παρ. 9 του άρθρου 4 του Ν. 3620/2007 (ΦΕΚ 276 Α΄), έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 167/2007 (ΦΕΚ 208 Α΄).

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ανωτέρω νόμου.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 Άρθρο 4 ΝΟΜΟΣ 4151/2013 με ισχύ την 29/4/2013

Άρθρο 9

Συνταξιοδότηση μελών οικογένειας

1. α. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 5 του Π.Δ. 169/2007, αντικαθίστανται ως εξής:

«4.α. Οι άγαμες θυγατέρες και οι άπορες άγαμες αδελφές αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό οι άγαμοι γιοί ή αδελφοί, αντίστοιχα.»

β. Κατ' εξαίρεση οι ενήλικες άγαμες θυγατέρες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης και έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1982 δικαιούνται σύνταξης εφόσον συντρέχουν αθροιστικά, οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Να μην έχουν μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

ββ) Να μην έχουν φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το παραπάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο αναγόμενο σε ετήσια βάση.

γγ) Να μην λαμβάνουν άλλη σύνταξη και να μην έχουν ασφαλισθεί για σύνταξη σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης, για χρόνο με βάση τον οποίο προσδοκούν να θεμελιώσουν δικαίωμα ανταποδοτικής σύνταξης από τον φορέα αυτόν.

δδ) Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2010 να έχουν συμπληρώσει το πενήτηκοστό (50ό) έτος της ηλικίας τους.

Η σύνταξη των προσώπων της περίπτωσης αυτής, δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του κατώτατου ορίου σύνταξης του Δημοσίου όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.»

β. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 31 του Π.Δ. 169/2007, αντικαθίστανται ως εξής:

«5. α. Οι άγαμες θυγατέρες και οι άπορες άγαμες αδελφές αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό οι άγαμοι γιοί ή αδελφοί, αντίστοιχα.

β. Κατ' εξαίρεση οι ενήλικες άγαμες θυγατέρες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης και έλκουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς που κατατάχθηκαν στις Ένοπλες Δυνάμεις ή τα Σώματα Ασφαλείας ή το Πυροσβεστικό Σώμα μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1982, δικαιούνται σύνταξης εφόσον συντρέχουν αθροιστικά, οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Να μην έχουν μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

ββ) Να μην έχουν φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το παραπάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο αναγόμενο σε ετήσια βάση.

γγ) Να μη λαμβάνουν άλλη σύνταξη και να μην έχουν ασφαλισθεί για σύνταξη σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης, για χρόνο με βάση τον οποίο προσδοκούν να θεμελιώσουν δικαίωμα ανταποδοτικής σύνταξης από τον φορέα αυτόν.

δδ) Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2010 να έχουν συμπληρώσει το πενήτηκοστό (50ό) έτος της ηλικίας τους.

Η σύνταξη των προσώπων της περίπτωσης αυτής, δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του κατώτατου ορίου σύνταξης του Δημοσίου όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.»

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσα από τα πρόσωπα που αναφέρονται σε αυτές υπάγονται στις διατάξεις του Π.Δ. 167/2007 και του Π.Δ. 168/2007.

δ. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παρ. 1 των άρθρων 5 και 31 του Π.Δ. 169/2007, της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Π.Δ. 167/2007, καθώς και της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 35 του Π.Δ. 168/2007 (ΦΕΚ 209 Α') καταργούνται.

ε. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, των οποίων το δικαίωμα συνταξιοδότησης γεννήθηκε πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

2. α. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Στις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες με ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά το έτος που αποκτήθηκαν τα εισοδήματα, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 30πλάσιο όχι όμως και το 40πλάσιο, κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 40πλάσιο, όχι όμως και το 50πλάσιο και κατά τα τρία τέταρτα (3/4) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 50πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο, μετά την υπέρβαση του οποίου η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται.»

β. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 31 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Στις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες με ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά το έτος που αποκτήθηκαν τα εισοδήματα, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 30πλάσιο όχι

όμως και το 40πλάσιο, κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 40πλάσιο, όχι όμως και το 50πλάσιο και κατά τα τρία τέταρτα (3/4) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 50πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο, μετά την υπέρβαση του οποίου η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται.»

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται με βάση τις οικείες διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 167/2007 και 168/2007, κατά περίπτωση.

δ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, των οποίων το δικαίωμα συνταξιοδότησης γεννήθηκε πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

3. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 3620/2007 (ΦΕΚ 276 Α΄) έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 168/2007.

Όπως καταργήθηκε με το ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β Άρθρο πρώτο ΝΟΜΟΣ 4093/2012 με ισχύ την 12/11/2012

Άρθρο 10

Απασχόληση συνταξιούχων

1.α. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999 (Α΄ 1), όπως ισχύουν, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, γενικά, συμπεριλαμβανομένων και όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, που εργάζονται ως μισθωτοί εκτός του δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (Α΄ 65), μη εφαρμοζομένων στις περιπτώσεις αυτές των διατάξεων της περίπτωσης β΄ της παρ. 15 του άρθρου 2 του Ν. 3234/2004 (Α΄ 52). Για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, που αυτοαπασχολούνται και έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους και προκειμένου για στρατιωτικούς το 47ο, περικόπτεται το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 60 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξανομένου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999 (Α΄ 1), όπως ισχύει.

Για όσα από τα πρόσωπα των προηγούμενων εδαφίων δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους και προκειμένου για τους στρατιωτικούς το 47ο, η σύνταξη αναστέλλεται, με εξαίρεση όσα από αυτά έχουν απολυθεί ή αποστρατευθεί αυτεπάγγελτα, χωρίς υπαιτιότητά τους.

β. Ως αυτοαπασχολούμενος θεωρείται αυτός που ασκεί δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) ή του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), καθώς και αυτός που με βάση τις οικείες διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. υποχρεούται στην έκδοση στοιχείων απεικόνισης συναλλαγών.

γ. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (Α΄ 120) και 1977/1991 (Α΄ 185), καθώς και για όσα από αυτά

λαμβάνουν πολεμική σύνταξη ή σύνταξη παθόντος στην υπηρεσία και εξ αιτίας αυτής.

Επίσης οι ανωτέρω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή για όσους έχουν τέκνο ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω, καθώς και για τους πολύτεκνους, των οποίων το ένα τουλάχιστον τέκνο είναι ανήλικο ή σπουδάζει και υπό τις προϋποθέσεις της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του Π.Δ. 169/2007 .

δ. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού για όσους συνταξιούχους αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται από την ημερομηνία αυτή και μετά. Εάν έχουν αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται πριν την ανωτέρω ημερομηνία, οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή από 1.1.2013

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 Άρθρο 4 ΝΟΜΟΣ 4151/2013 με ισχύ την 29/4/2013

2. Οι συνταξιούχοι του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γ.Λ.Κ.. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1, ως ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη λαμβάνεται υπόψη εκείνο που ισχύει κάθε φορά.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.3 Άρθρο 23 ΝΟΜΟΣ 4387/2016 με ισχύ την 6/6/2016

Άρθρο 11 **Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων**

1. Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'). Σκοπός του λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.).

2. α. Η ΕΑΣ παρακρατείται μηνιαία από τις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο ως εξής:

α) Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%.

β) Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 6%.

γ) Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 7%.

δ) Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 9%.

ε) Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 10%.

στ) Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 12%.

ζ) Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 13%.

η) Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 14%.

β. Για τον προσδιορισμό του συνολικού ποσού της σύνταξης της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, λαμβάνεται υπόψη το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, καθώς και τα συγκαταβαλλόμενα με αυτή ποσά του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του Ν. 3670/2008 (ΦΕΚ 117 Α') και της τυχόν προσωπικής και αμεταβίβαστης διαφοράς.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.13 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

3. α. Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τετρακοσίων ευρώ (1.400 €).

β. Από την κράτηση αυτή εξαιρούνται όσοι λαμβάνουν επίδομα ανικανότητας με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 54 του Π.Δ. 169/2007, καθώς και όσοι λαμβάνουν πολεμική σύνταξη ή σύνταξη ως παθόντες στην υπηρεσία και ένεκα ταύτης ή βάσει των διατάξεων των νόμων 1897/1990 (ΦΕΚ 120 Α') και 1977/1991 (ΦΕΚ 185 Α').

4. α. Στις περιπτώσεις που στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι, για τον προσδιορισμό των ποσών σύνταξης της παραγράφου 2 λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της σύνταξης που έχει μεταβιβασθεί και το παρακρατηθέν ποσό επιμερίζεται ανάλογα.

β. Στις περιπτώσεις καταβολής στο ίδιο πρόσωπο περισσότερων από μία κύριες συντάξεις από το Δημόσιο ή από Ασφαλιστικό Φορέα, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των συντάξεων αυτών. Η παρακράτηση γίνεται από τον Φορέα που χορηγεί το μεγαλύτερο ποσό σύνταξης.

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής.

5. Τα ποσά που παρακρατούνται με ευθύνη του Δημοσίου αποδίδονται στον Λογαριασμό του ΑΚΑΓΕ το αργότερο μέχρι το τέλος του επομένου, από την παρακράτηση, μήνα.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις χορηγίες και τα βοηθήματα που καταβάλλει το Δημόσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 12
Εφάπαξ έκτακτη οικονομική παροχή

1. Στους συνταξιούχους και χορηγιούχους του Δημοσίου, από ίδιο δικαίωμα ή από μεταβίβαση με εξαίρεση όσους λαμβάνουν σύνταξη δικαστικού ή μέλους του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή ιατρού του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή βουλευτή ή σύνταξη των διατάξεων του άρθρου 27 του Ν. 1813/1988 (ΦΕΚ 243 Α'), χορηγείται εφάπαξ έκτακτη οικονομική παροχή για το έτος 2009.

2. Το ποσό της έκτακτης οικονομικής παροχής ανέρχεται:

α) σε 500 ευρώ για μηνιαία ακαθάριστη βασική σύνταξη, μέχρι του ποσού των 800 ευρώ,

β) σε 300 ευρώ για μηνιαία ακαθάριστη βασική σύνταξη από του ποσού των 800,01 ευρώ μέχρι του ποσού των 1.100 ευρώ.

Για μηνιαία ακαθάριστη βασική σύνταξη ποσού από 1.100,01 ευρώ και άνω δεν καταβάλλεται η έκτακτη οικονομική παροχή.

Ως ημερομηνία προσδιορισμού του ποσού της μηνιαίας ακαθάριστης βασικής σύνταξης, λαμβάνεται υπόψη η 31.12.2008.

3. Η ανωτέρω έκτακτη οικονομική παροχή είναι αφορολόγητη, δεν υπόκειται σε κράτηση για υγειονομική περίθαλψη και δεν λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση του Ε.Κ.Α.Σ..

4. Στις περιπτώσεις καταβολής στο ίδιο πρόσωπο δύο συντάξεων από το Δημόσιο, για τον προσδιορισμό της μηνιαίας ακαθάριστης βασικής σύνταξης, θα ληφθούν υπόψη αθροιστικά τα αντίστοιχα ποσά και των δύο συντάξεων και στην περίπτωση που δικαιούται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού την ανωτέρω παροχή, αυτή θα καταβληθεί με την μία εκ των δύο συντάξεων.

5. Στις περιπτώσεις που στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι, το ποσό της έκτακτης οικονομικής παροχής που θα καταβληθεί στον καθένα από αυτούς είναι αυτό που αντιστοιχεί στο ποσό της ακαθάριστης μηνιαίας βασικής σύνταξης που του καταβάλλεται.

6. Δεν χορηγείται η ανωτέρω εφάπαξ έκτακτη οικονομική παροχή σε όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 παράγραφος 1 του Ν. 2084/1992 και 6 παράγραφος 9 του Ν. 2227/1994 (ΦΕΚ 129 Α') και της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α').

7. Όσοι έχουν εξέλθει της Υπηρεσίας από 1ης Ιανουαρίου 2009 μέχρι την ημερομηνία ισχύος του Ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α'), θα λάβουν σύμφωνα με τα ανωτέρω την έκτακτη οικονομική παροχή με τη σύνταξή τους, ενώ όσοι εξέρχονται της υπηρεσίας μετά την ημερομηνία ισχύος του νόμου αυτού θα λάβουν την παροχή αυτή από την υπηρεσία από την οποία εξήλθαν.

8. Όσοι κατέστησαν συνταξιούχοι εκ μεταβιβάσεως εντός του έτους 2009 δικαιούνται την έκτακτη οικονομική παροχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, μόνο εφόσον δεν κρίθηκε το αντίστοιχο δικαίωμα των προσώπων από τα οποία έλκουν το δικαίωμα συνταξιοδότησής τους.

Άρθρο 13

Συνταξιοδοτικό καθεστώς του αγρονομικού προσωπικού της Ελληνικής Αγροφυλακής

1. Στο τέλος του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ.169/2007, ΦΕΚ 210 Α΄), προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

«15. Το αγρονομικό προσωπικό της Ελληνικής Αγροφυλακής, η οποία συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3585/2007 (ΦΕΚ 148 Α΄), δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο με εφαρμογή όλων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την απονομή σύνταξης στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους.»

2. Στο τέλος του άρθρου 9 του Π.Δ. 169/2007, προστίθεται παράγραφος 17 ως εξής:

«17α. Ως μισθός για τον κανονισμό της σύνταξης του αγρονομικού προσωπικού της παραγράφου 15 του άρθρου 1 του Κώδικα αυτού, λαμβάνεται υπόψη ο βασικός μισθός ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού, κατά περίπτωση, που έφερε κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, μαζί με την προσαύξηση του τυχόν καταβαλλόμενου επιδόματος χρόνου υπηρεσίας.»

Οι διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄), έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα του άρθρου αυτού.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού ισχύουν από την 5η Ιουλίου 2007.

4. Η προθεσμία για την υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης των διατάξεων της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του Ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄), για όσους υπαλλήλους έχουν ήδη μεταταγεί ή μεταφερθεί στην Ελληνική Αγροφυλακή από 5 Ιουλίου 2007, είτε ως αγρονομικό είτε ως πολιτικό προσωπικό αυτής, αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

5. Μετά την περίπτωση ι΄ της παρ. 2 του άρθρου 9 του Π.Δ. 169/2007, όπως ισχύει, προστίθεται από 1ης Ιανουαρίου 2010 περίπτωση ια΄ ως εξής:

«ια. για το αγρονομικό προσωπικό, το επίδομα θέσης ευθύνης των διατάξεων της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 26 του Ν. 3585/2007. Το επίδομα αυτό, δεν ενσωματώνεται στο συντάξιμο μισθό στην περίπτωση που καταβαλλόταν λόγω άσκησης καθηκόντων αναπλήρωσης προϊστάμενου.»

6. α. Οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα του άρθρου αυτού έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού, αναπροσαρμόζονται οίκοθεν, από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού.

β. Το επίδομα της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού υπόκειται σε κράτηση για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου.

Άρθρο 14

Συνταξιοδότηση αιρετών οργάνων

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α΄) έχουν εφαρμογή για τους βουλευτές και τα αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, που λαμβάνουν συγχρόνως σύνταξη από το Δημόσιο, και βουλευτική αποζημίωση ή έξοδα παράστασης, αντίστοιχα.

2. Οι δήμαρχοι διατηρούν το καθεστώς υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπάγονταν πριν την εκλογή τους στις ανωτέρω θέσεις, οι δε αναλογούσες κρατήσεις, υπολογίζονται επί της αντιμισθίας που λαμβάνουν, βαρύνουν τους ίδιους και αποδίδονται, ανά μήνα, στον οικείο φορέα.

Όπως τροποποιήθηκε με το ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β Άρθρο πρώτο ΝΟΜΟΣ 4093/2012 με ισχύ την 12/11/2012

3. α. Τα αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, με εξαίρεση τους προέδρους νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, τους νομάρχες, τους δημάρχους, και τους προέδρους Κοινοτήτων, που επιλέγουν την καταβολή των εξόδων παράστασης αντί των αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του Ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄), εξακολουθούν να διέπονται από το ασφαλιστικό καθεστώς των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, που είχαν πριν την εκλογή τους, οπότε και ο χρόνος θητείας τους, ως αιρετών οργάνων, θεωρείται ως πραγματική και συντάξιμη υπηρεσία στη θέση από την οποία προέρχονται. Οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται επί των τακτικών μηνιαίων αποδοχών της οργανικής τους θέσης, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και παρακρατούνται από τα έξοδα παράστασης, αποδιδόμενες, ανά μήνα, στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς. Όπου προβλέπεται εργοδοτική εισφορά αυτή καταβάλλεται από το φορέα της οργανικής τους θέσης.

β. Η ασφαλιστική τακτοποίηση των προσώπων της παραγράφου αυτής για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 3833/2010 μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις οικείες διατάξεις του κάθε φορέα ή ταμείου.

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής υπερισχύουν κάθε αντίθετης ρύθμισης.

Άρθρο 15

Συνταξιοδότηση υπαλλήλων της Βουλής

Όπως καταργήθηκε με την παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4111/2013 με ισχύ την 25/1/2013

1. Για τον υπολογισμό της σύνταξης και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Βουλής, εφαρμόζονται από 1.1.2011 οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, κατά περίπτωση, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους τακτικούς υπαλλήλους των Υπουργείων.

Ως μισθός για τον υπολογισμό της σύνταξης τους λαμβάνεται αυτός που προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής.

Όπως καταργήθηκε με την παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4111/2013 με ισχύ την 25/1/2013

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαλλήλους της Βουλής που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010, για τη συνταξιοδότηση των οποίων, ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησής τους, εφαρμόζεται το ισχύον έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθεστώς, το οποίο προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Όπως καταργήθηκε με την παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4111/2013 με ισχύ την 25/1/2013

Άρθρο 16

Λοιπές συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις

1. Στο προτελευταίο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 169/2007 μετά τις λέξεις εντός της παρενθέσεως προστίθενται οι λέξεις «ή πάσχουν από αιμορροφιλία Α΄ ή Β΄ ή μυασθένεια - μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου».

2. Στο προτελευταίο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.Δ. 169/2007 μετά τις λέξεις «ή έχουν υποστεί μεταμόσχευση» προστίθενται οι λέξεις «μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφρό) ή πάσχουν από αιμορροφιλία Α΄ και Β΄ ή μυασθένεια - μυοπάθεια ή έχουν υποστεί ακρωτηριασμό των άνω ή κάτω άκρων ή του ενός άνω και του ενός κάτω άκρου».

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα στα οποία έχουν συντρέξει οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών κατά το παρελθόν και έχουν εξέλθει της υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει. Οι συντάξεις των προσώπων του άρθρου αυτού, αναπροσαρμόζονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης μήνα και προκειμένου για όσους έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 3620/2007.

Άρθρο 17

Αναγνωριζόμενες υπηρεσίες

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2011 και μετά, θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και ο χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και ο χρόνος σπουδών, μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας, σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο οποίος είναι ίσος με τα κατά το χρόνο αποφοίτησης επίσημα ακέραια χρόνια σπουδών της οικείας σχολής, εφόσον ο χρόνος αυτός δεν λογίζεται συντάξιμος με βάση άλλες διατάξεις. Για τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας που λογίζεται συντάξιμος σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής ανέρχεται σε δύο (2) έτη. Ο ανωτέρω χρόνος σπουδών

αναγνωρίζεται ως συντάξιμος εφόσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει υπηρεσία 12 ετών.»

2. Η αναγνώριση και εξαγορά των χρόνων της προηγούμενης παραγράφου διενεργείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α΄).

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του Π.Δ. 169/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ο χρόνος άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιών ηλικίας μέχρι 6 ετών, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά με βάση τις οικείες διοικητικές διατάξεις, με την προϋπόθεση της καταβολής από τον υπάλληλο των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.»

4. Ο συνολικός χρόνος ο οποίος αναγνωρίζεται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου αυτού, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου στρατιωτικής θητείας, δεν μπορεί να υπερβεί τα 7 έτη.

Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο:

α) σε τέσσερα (4) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011,

β) σε πέντε (5) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2012,

γ) σε έξι (6) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2013 και

δ) σε επτά (7) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2014 και εφεξής.

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου.

Άρθρο 18

Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και επικαιροποίηση ποσού αναλογιστικού ισοδυνάμου

1. Πρόσωπο του οποίου λήγουν τα καθήκοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δικαιούται να μεταφέρει στον ελληνικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης που είχε υπαχθεί πριν την ανάληψη υπηρεσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή που υπήχθη μετά τη λήξη των καθηκόντων του, το ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο των δικαιωμάτων σύνταξης που είχε αποκτήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου που τυχόν είχε μεταφέρει στο συνταξιοδοτικό σύστημα αυτής. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν έχει ασφαλιστικό χρόνο σε ελληνικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης, το ανωτέρω ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο μεταφέρεται στο ασφαλιστικό καθεστώς του ΙΚΑ.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.8 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4024/2011 με ισχύ την 27/10/2011

2. Η αίτηση μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων διαβιβάζεται από τη Διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ή στους αρμόδιους ελληνικούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, μέσω του Οργανισμού Σύνδεσης.

3. Ως Οργανισμοί Σύνδεσης, ορίζονται οι φορείς που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2592/1998

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθορίζεται ο τρόπος μετατροπής του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού σε συντάξιμα έτη, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

5. Οι διατάξεις του γ' εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του Ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), τροποποιούνται ως εξής:

«Ο ενδιαφερόμενος από την ημερομηνία που φέρει το εν λόγω έγγραφο κοινοποίησης πρέπει σε προθεσμία είκοσι τεσσάρων (24) μηνών να δηλώσει εγγράφως στον ελληνικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης, μέσω της Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν αποδέχεται τη μεταφορά του αναλογιστικού ισοδυνάμου από το Ελληνικό Σύστημα στο Σύστημα Συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

6.α. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του Ν. 2592/1998, αντικαθίστανται από 1.5.2004 ως εξής:

«5. Ο Οργανισμός Σύνδεσης κατά την πραγματική μεταφορά του αναλογιστικού ισοδυνάμου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, βεβαιώνει τόσο τη Διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και τον ενδιαφερόμενο ότι το μεταφερόμενο ποσό αποτελεί το αναλογιστικό ισοδύναμο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που οφείλονται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στη Διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τους ελληνικούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, στους οποίους είχε υπαχθεί ο υπάλληλος πριν από την είσοδό του στην υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι είναι απαλλαγμένο από κάθε είδους φόρο ή κράτηση.»

β. Το ποσό του αναλογιστικού ισοδυνάμου το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 2592/1998, μεταφέρεται στο Συνταξιοδοτικό Σύστημα των Υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αναγωγή του στο χρόνο της πραγματικής μεταφοράς του, βάσει του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Ως χρόνος πραγματικής μεταφοράς νοείται η εξηκοστή (60ή) ημέρα, από την ημερομηνία περιέλευσης της δήλωσης αποδοχής του ενδιαφερομένου στον Οργανισμό Σύνδεσης. Η κατά τα ανωτέρω αναγωγή διενεργείται από τον οικείο οργανισμό ασφάλισης και προκειμένου για περιπτώσεις που αφορούν ασφαλιστικά δικαιώματα κύριας σύνταξης και εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τις Διευθύνσεις Ελέγχου και Εντολή Πληρωμής της Υπηρεσίας Συντάξεων, κατά περίπτωση.

Η κατά τα ανωτέρω αναγωγή διενεργείται από τον οικείο Οργανισμό Σύνδεσης και προκειμένου για περιπτώσεις που αφορούν ασφαλιστικά δικαιώματα κύριας σύνταξης και εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τις Διευθύνσεις Ελέγχου και Εντολής Πληρωμής της Υπηρεσίας Συντάξεων, κατά περίπτωση.

γ. Ως χρόνος πραγματικής μεταφοράς:

i. για ποσά αναλογιστικού ισοδύναμου που έχουν ήδη μεταφερθεί στο συνταξιοδοτικό σύστημα των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι την ημερομηνία ισχύος των διατάξεων του νόμου αυτού, νοείται η ημερομηνία έκδοσης της σχετικής τραπεζικής εντολής, βάσει της οποίας πιστώθηκε ο αντίστοιχος τραπεζικός λογαριασμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και

ii. για δηλώσεις αποδοχής που έχουν περιέλθει στον Οργανισμό Σύνδεσης πριν από την ημερομηνία ισχύος του νόμου αυτού και εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο, νοείται η εξηκοστή (60ή) ημέρα από την ημερομηνία ισχύος του νόμου αυτού.

δ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για όσες αιτήσεις μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από το ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα στο σύστημα συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν υποβληθεί από 1.5.2004 και μετά.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 Άρθρο 4 ΝΟΜΟΣ 4151/2013 με ισχύ την 29/4/2013

Άρθρο 19

Έκταση εφαρμογής

Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων κατά το μέρος που αφορούν τους υπαγομένους στο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημόσιους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του Ν.Δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α΄).

Άρθρο 20

1. Συνταξιοδοτικά δικαιώματα στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2010 δεν θίγονται από την παραμονή τους στην υπηρεσία μετά την ημερομηνία αυτή και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στη διάρκεια αυτής δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, τον τρόπο υπολογισμού, καθώς και το χρόνο έναρξης καταβολής της σύνταξής τους.

2. Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που θεμελιώνουν, σύμφωνα με τις υφιστάμενες μέχρι τη

θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου διατάξεις, συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά ενάμισι (1 ½) επιπλέον έτος. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2012 η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά τρία (3) επιπλέον έτη. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2013, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά τεσσεράμισι (4 ½) επιπλέον έτη και για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2014, η υποχρέωση συντάξιμης υπηρεσίας αυξάνεται κατά έξι (6) επιπλέον έτη.

3. Η σύνταξη των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015, καθώς και όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τις 31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4337/2015 με ισχύ την 17/10/2015

4. Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που δεν υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 και θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1.1.2015 και μετά, δικαιούνται σύνταξη, εφόσον έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας τους ή σαράντα (40) έτη συντάξιμης υπηρεσίας, στα οποία συνυπολογίζονται αθροιστικά:

α. Ο χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, όπως αυτός προσδιορίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), όπως ισχύει σήμερα.

β. Ο χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο ή τριπλάσιο μέχρι πέντε (5) έτη, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007), όπως ισχύει σήμερα.

γ. Ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης που αναγνωρίζεται ως συντάξιμος σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 4 του νόμου αυτού.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.6 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4337/2015 με ισχύ την 17/10/2015

5. Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που δεν υπάγονται στις παραγράφους 1 και 2 και απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως, εκτός των περιπτώσεων επιβολής καταστατικής ποινής που συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος καταβολής σύνταξης, η σύνταξη καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του χρόνου που αντιστοιχεί στα τριάντα πέντε (35) έτη πραγματικής υπηρεσίας ή με τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ού) έτους της ηλικίας.

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007) τροποποιείται ως εξής: «Ο διπλασιασμός ή τριπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου των στρατιωτικών της παραγράφου 1 γίνεται μόνον εφόσον αυτοί συμπλήρωσαν είκοσι πέντε (25) έτη πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.»

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007) τροποποιείται ως εξής: «Ο διπλασιασμός του συντάξιμου χρόνου των στρατιωτικών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο γίνεται μόνον εφόσον αυτοί συμπλήρωσαν πραγματική στρατιωτική υπηρεσία είκοσι πέντε (25) ετών.»

7. Το δικαίωμα ανάκλησης της αίτησης παραίτησης, λόγω συνταξιοδότησης, που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου μόνου του Ν. 3847/2010 (ΦΕΚ 67 Α΄) παρέχεται για ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 21

1. Ο χρόνος υπηρεσίας των Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) του Ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Α΄) που διανύθηκε στις Ένοπλες Δυνάμεις με την ιδιότητα του Οπλίτη Πενταετούς Υποχρέωσης (ΟΠΥ) ή του Εθελοντή Πενταετούς Υποχρέωσης (ΕΠΥ), καθώς και ο χρόνος υπηρεσίας των ανακαταταγμένων Εφέδρων Αξιωματικών Μακράς Διάρκειας, οι οποίοι ανανέωσαν την παραμονή τους στο Στράτευμα με βάση τις διατάξεις του Ν. 1680/1987 (ΦΕΚ 7 Α΄), και για τον οποίο ασφαλίστηκαν στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και ΕΤΕΑΜ, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για όσους υπηρέτησαν ως ΟΠΥ ή ΕΠΥ, οι οποίοι μετά την απομάκρυνσή τους από τις θέσεις αυτές κατατάχθηκαν στα Σώματα Ασφαλείας ή το Πυροσβεστικό Σώμα ή διορίστηκαν στο Δημόσιο. Η αναγνώριση γίνεται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, με πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Οι ασφαλιστικές εισφορές για κύρια και επικουρική σύνταξη (εργοδότη και ασφαλισμένου) που έχουν καταβληθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ΕΤΕΑΜ για το παραπάνω χρονικό διάστημα αποδίδονται στο Δημόσιο και τα Μετοχικά Ταμεία κατά περίπτωση, εντός εξαμήνου από την κοινοποίηση σε αυτά της σχετικής πράξης αναγνώρισης.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.7 Άρθρο 1 ΝΟΜΟΣ 4024/2011 με ισχύ την 27/10/2011

2. Οι έφεδροι εξ εφέδρων Αξιωματικοί του άρθρου 53 του Ν. 833/1937 (ΦΕΚ 351 Α΄) ασφαρίζονται στο Δημόσιο και αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης και οι μόνιμοι Αξιωματικοί, ανεξαρτήτως του χρόνου κατάταξής τους στις Ένοπλες Δυνάμεις. Ο χρόνος ασφάλισής τους, κατά το διάστημα που είχαν τη στρατιωτική ιδιότητα, σε άλλα Ταμεία πλην εκείνων των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας.

3.α. Ειδικά τα πρόσωπα του άρθρου 7 του Ν. 2084/1992, για τα οποία προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.), του Ε.Τ.Α.Α., ασφαρίζονται υποχρεωτικά στους ανωτέρω Τομείς, κατά περίπτωση.

Τα ανωτέρω πρόσωπα υπάγονται στην Ειδική Προσαύξηση του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 3518/2006 (Α΄ 272) και της παρ. 8 του άρθρου 7 του Ν. 982/1979 (Α΄ 239), αντίστοιχα.

Για τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης υπάγονται υποχρεωτικά στους αντίστοιχους Τομείς των κλάδων επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α..

Για τους ελλείποντες κλάδους έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992.

β. Τα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να ασφαλιστούν προαιρετικά στο Δημόσιο, καταβάλλοντας την εισφορά ασφαλισμένου που προβλέπεται για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο μέχρι 31.12.1992.

γ. Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα επιλέξουν την ασφάλισή τους προαιρετικά στο Δημόσιο, υπάγονται επίσης προαιρετικά για επικουρική ασφάλιση και πρόνοια στην ασφάλιση των αντίστοιχων Μετοχικών Ταμείων ή των αντίστοιχων τομέων του ΤΕΑΠΑΣΑ, καταβάλλοντας τις προβλεπόμενες για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 και εφεξής ασφαλιστικές εισφορές.

δ. Τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις α' και β' έχουν εφαρμογή και για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν καταταγεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

ε. Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα, από την κατάταξή τους μέχρι και την ισχύ της παρούσας ρύθμισης, έχουν ασφαλιστεί στο Δημόσιο υποχρεωτικά αντί του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή του Τ.Σ.Α.Υ. και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Δημόσιο προαιρετικά, οι εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ του Δημοσίου θεωρούνται εισφορές υπέρ της προαιρετικής ασφάλισης.

στ. Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα δεν επιθυμούν να υπαχθούν προαιρετικά στο Δημόσιο, καθώς και στους φορείς - τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, τότε οι εισφορές που έχουν καταβληθεί για την ασφάλισή τους στο Δημόσιο και στους αντίστοιχους φορείς - τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, αποδίδονται στους Τομείς Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και Υγειονομικών των κλάδων κύριας ασφάλισης, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας του Ε.Τ.Α.Α. για την τακτοποίηση της ασφάλισής τους, με εξαίρεση τις εισφορές για τους αντίστοιχους Τομείς του κλάδου ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α..

ζ. Σε περίπτωση που επιθυμούν να συνεχίσουν την προαιρετική ασφάλισή τους στο Δημόσιο και δεν έχουν ασφαλιστεί στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή το Τ.Σ.Α.Υ., καθώς και στους φορείς - τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, τότε η τακτοποίηση της ασφάλισής τους στους εν λόγω Τομείς για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα γίνεται με την καταβολή της προβλεπόμενης εισφοράς για τους από 1.1.1993 και εφεξής ελεύθερους επαγγελματίες, όπως αυτή διαμορφώνεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, για κάθε μήνα ασφάλισης, χωρίς την επιβολή πρόσθετων τελών και λοιπών επιβαρύνσεων. Ασφαλιστικές εισφορές προς τους Τομείς του κλάδου ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α. δεν αναζητούνται.

Η ως άνω καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών γίνεται εφάπαξ εντός τριμήνου από την πρώτη του επομένου της δημοσίευσης μήνα ή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις ίσες με το ήμισυ του αριθμού των μηνών για τους οποίους καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός του τρίτου από τη δημοσίευση του παρόντος μήνα, και σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής δόσης, αυτή επιβαρύνεται με τα προβλεπόμενα για τις ασφαλιστικές εισφορές

πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις. Το ποσό κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εκατό (100,00) ευρώ.

Για χρόνο ασφάλισης από την ισχύ του νόμου αυτού και εφεξής, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες εισφορές για τους από 1.1.1993 και εφεξής εμμίσθους ασφαλισμένους των Τομέων Μηχανικών και Υγειονομικών του Ε.Τ.Α.Α..

η. Σε περίπτωση συνταξιοδότησης πριν την εξόφληση της οφειλής έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 61 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύουν.

θ. Ασφαλιστικές εισφορές προς τους τομείς του κλάδου ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α., που δεν έχουν καταβληθεί από τα ως άνω πρόσωπα που είχαν ασφαλιστεί στο Δημόσιο αντί του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή του Τ.Σ.Α.Υ., δεν αναζητούνται.

ι. Για όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής έχουν καταταγεί για πρώτη φορά από 1.1.2011 και μετά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά.»

ια) Από τις διατάξεις της περίπτωσης ι' εξαιρούνται οι απόφοιτοι παραγωγικών σχολών του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι πριν την κατάταξη τους σε αυτές, είχαν ασφαλιστεί στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημόσιων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.). Οι παραπάνω ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο από την κατάταξη τους και προαιρετικά στους συναφείς με την ιδιότητα τους (μηχανικοί, ιατροί) ανωτέρω ασφαλιστικούς φορείς.

ιβ) Στους Αξιωματικούς Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. απευθείας κατάταξης ειδικότητας τεχνικού (Τ) και ιατρού (Ι), οι οποίοι πριν την κατάταξη τους στις τάξεις του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. είχαν ασφαλισθεί στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτικών Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) δύνανται να επιλέξουν τον υποχρεωτικό φορέα υπαγωγής τους. Οι ανωτέρω υποχρεούνται εντός διμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν σχετική δήλωση στη Διεύθυνση Χρηματικού, Ελέγχου Δαπανών και Ασφάλισης Προσωπικού του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, εφόσον επιθυμούν την αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα υπαγωγής τους.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/3/2012

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν ήδη εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι την ισχύ του νόμου αυτού, καθώς και για τις οικογένειες αυτών που έχουν αποβιώσει, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα.

Άρθρο 22

1. Το εδάφιο α' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ελάχιστος χρόνος σπουδών στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, ανεξαρτήτως του χρόνου κατάταξής τους, για την απόκτηση ενός πτυχίου σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον αυτός δεν λογίζεται ως συντάξιμος σύμφωνα με άλλες διατάξεις. Για τον υπολογισμό του χρόνου θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου προσμετράται και ο ανωτέρω χρόνος σπουδών.»

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά.

Όπως τροποποιήθηκε με την παρ.6 Άρθρο 2 ΝΟΜΟΣ 4002/2011 με ισχύ την 22/8/2011

2. Στο άρθρο 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007, ΦΕΚ 210 Α΄) προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Ο επανακαθορισμός των μονάδων και υπηρεσιών που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου, στις οποίες λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο και ως τέτοιος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ο χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε σε αυτές, γίνεται με ειδικό νόμο, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 του Συντάγματος.»

3. Προκειμένου για τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, ο χρόνος υπηρεσίας των πέντε (5) ετών που λογίζεται αυξημένος στο διπλάσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Π.Δ. 169/2007, (ΦΕΚ 210 Α΄), αναγνωρίζεται ως συντάξιμος με καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, από τους ενδιαφερομένους. Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται επί της εκάστοτε αποζημίωσης που λαμβάνουν για εργασία πέραν του πενθημέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ΣΤ΄ του άρθρου 55 του Ν. 1249/1982 ΦΕΚ 43 Α΄) και παρακρατούνται κατά το χρόνο καταβολής της αποζημίωσης, κατ' ανώτατο όριο για μία πενταετία.

4. Ο συντάξιμος χρόνος του ένστολου προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος που έχει καταταγεί μέχρι την 31.12.1995 και θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης από την 1.1.2015 και μετά προσαυξάνεται κατά τρία (3) έτη, με την καταβολή της προβλεπόμενης, από τις διατάξεις του άρθρου 59 του Π.Δ. 169/2007, εισφοράς για τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών συντάξιμης υπηρεσίας.

Άρθρο 23 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ